

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 374/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť R. B., toho času vo výkone trestu, zastúpeného advokátom JUDr. J. K., T., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-904/2-OVK-TN-2009, Okresnej prokuratúry Trenčín pri podaní návrhu na vzatie do väzby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 565/09 z 3. júna 2009, ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne z 10. júna 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 51/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. augusta 2010 doručená sťažnosť R. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín (ďalej len „vyšetrovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-904/2-OVK-TN-2009, Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „okresná prokuratúra“) pri podaní návrhu na vzatie do väzby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 565/09 z 3. júna 2009, ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) z 10. júna 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 51/2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi a ďalším spoluobvineným bolo 2. júna 2009 začaté „*trestné stíhanie pre zločin lúpeže...*“.

Okresná prokuratúra podala návrh na vzatie do väzby iba na sťažovateľa, a nie na ostatných spoluobvinených, a po podaní obžaloby 12. októbra 2009 rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 T 140/2009 z 5. marca 2010 tak, že ho uznal vinným v celom rozsahu obžaloby a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol 10. júna 2010 tak, že ho zamietol.

Na verejnom *zasadnutí sťažovateľ* „*namietol nestrannosť člena senátu JUDr. R. V.*“ z dôvodu, že tento ako predseda senátu rozhodoval o jeho väzbe, keď uznesením sp. zn. 6 Tos 60/09 z 12. novembra 2009 zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Sťažovateľ tvrdí, že jeho „*právo na spravodlivý proces bolo porušené tým, že o mojom odvolaní rozhodoval ako člen senátu sudca JUDr. R. V., ktorý v mojej veci nie je nestranným sudcom*“, a takisto tvrdí, že „*Trestné konanie od svojho počiatku nebolo vykonávané v súlade so základnými zásadami trestného konania. Predovšetkým nebola dodržaná rovnosť strán a nebola zabezpečená objektívnosť obstarávania dôkazov v zmysle § 2 ods. 7/, 10/ a 11/ Tr. por.*“.

Za porušenie práva na spravodlivý proces považuje sťažovateľ tiež to, že okresná prokuratúra navrhla vziať do väzby iba jeho, hoci ďalší potenciálni páchatelia boli ponechaní na slobode, a v súvislosti s tým došlo k zmareniu obstarania objektívnych a hodnoverných dôkazov.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa R. B., upravené v čl. 46 ods. 1/ Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3 To 51/2010 zo dňa 10. 06. 2010, ďalej postupom prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín pri podaní návrhu na vzatie do väzby R. B. č. k. 1 Pv 565/09 zo dňa 03. 06. 2009 a postupom vyšetrovateľa OR PZ Trenčín v konaní ČVS: ORP-904/2-OVK-TN -2009 bolo porušené.

2. Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3 To 51/2010 zo dňa 10. 06. 2010 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania vo výške 303,31 €, ktorú je povinný Krajský súd Trenčín zaplatiť k rukám právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj

návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť okrem iného aj vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Vychádzajúc z petitu sťažnosti (ktorým je ústavný súd viazaný podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na „spravodlivý súdny proces“ podľa čl. 46 ods. 1 ústav postupmi vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 To 51/2010 z 10. júna 2010, ktorým zamietol jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 140/2009 z 5. marca 2010.

1. Pokiaľ ide o sťažovateľom sťažnosťou namietané porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom prokurátora okresnej prokuratúry pri podaní návrhu na vzatie do väzby sp. zn. 1 Pv 565/09 z 3. júna 2009 a predtým postupom vyšetrovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-904/2-OVK-TN-2009, treba uviesť, že ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy „... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sa mohol, a ako z obsahu sťažnosti vyplýva, túto možnosť aj využil, domôcť ochrany svojich práv podaním sťažnosti proti postupu prokurátora okresnej prokuratúry pri podaní návrhu na vzatie do väzby, o ktorej boli oprávnené rozhodnúť a v konečnom dôsledku aj rozhodli všeobecné sudy.

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresnej prokuratúry (i vyšetrovateľovi) odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd nad rámec poznamenáva „*vo vzťahu k namietaným nezákonným postupom okresnej prokuratúry a vyšetrovateľa*“ aj to, že konkrétne skutočnosti (namietané postupy) sa stali a uskutočnili podstatne skôr, ako bola podaná jeho sťažnosť na ústavnom súde, t. j. sťažovateľ ich ani nenamietal v zákonnej dvojmesačnej lehote podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

2. Ako vyplýva z obsahu sťažnosti, sťažovateľ vidí porušenie svojich označených práv [na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a tiež práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru] aj v postupe krajského súdu, ktorý rozhodoval o jeho odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu vo veci samej, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov, pretože o jeho väzbe a tiež neskôr vo veci samej rozhodoval ten istý sudca, ktorý bol podľa neho vo veci zaujatý.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal námietku predpojatosti 10. júna 2010 na verejnom zasadnutí iba z dôvodu, že ten istý sudca rozhodoval aj o jeho väzbe, „*kde prejedikoval rozhodnutie vo veci samej*“. Okrem toho, že táto námietka pred krajským súdom nebola riadne odôvodnená, krajský súd o nej ani nerozhodoval v zmysle ustanovenia

§ 32 ods. 6 Trestného poriadku, keďže obžalovaný namietal iba procesný postup krajského súdu v tomto konaní (č. l. 464 súdneho spisu – zápisnica o verejnom zasadnutí z 10. júna 2010).

Z § 32 ods. 6 Trestného poriadku explicitne vyplýva, že o námietke zaujatosti vznesenej niektorou zo strán proti sudcovi alebo členom senátu rozhoduje senát, ktorého sa vec týkala, pričom koná iba o námietkach založených na dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku v rozhodnom znení a o námietkach založených na iných dôvodoch nie je senát zo zákona povinný konať, a teda ani rozhodnúť. Tak to bolo aj v prípade sťažovateľa.

Ústavný súd k tomu poznamenáva, že [odhliadnuc od zjavnej neopodstatnenosti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, ale i práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru vo „väzobnej“ veci - tieto práva sú totiž prísnejšie upravené špeciálnou úpravou zakotvenou v ústave a dohovore, a to v čl. 17 a čl. 48 ods. 1 ústavy (zákonný sudca) a v čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru] sťažovateľ tieto práva nielenže neoznačil v samotnom petite sťažnosti, ale ich ani riadne neodôvodnil. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti mohol odmietnuť vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2010